

סג:

עין משפט
גד מצות

ז א מדי פייח מהל' מעשה
 הקרבות הלכה ו:
 ב שם פייח הל' ו:
 ג מדי פייח מהל' מעשה
 איושרי מונח הל' ח'
 והל' יסמך עין קמה:
 ד מדי פייח מהל' מעשה
 יוסר' הל' ח':
 ה מדי פייח מהל' איושרי
 מונח הל' ד:
 ו מדי פייח מהל' מעשה
 יוסר' הל' ח':

דב"ר חננאל

נמי בקדשי צדק הבית פטור
ואפילו מממסים!:

וְלֹא אֲזַיֵּא פֶּרֶת חֲסִיתָ וּשְׂעִיר
הַמִּשְׁתַּחֲלָת. רש"י לא גרס
פרת חטאת דפרת חטאת לא חתיה
כלל לפתח אהל מועד והדין עמו דאי
משום דכתיב בהוּ וְהָיָה אֵשׁ בְּנֶחֱם
אֹהֶל מוֹעֵד דממה אש כן כי פריך
בזבחם וּשְׂעִיר הַמִּשְׁתַּחֲלָה לֹאֹו רָאִי
אֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד הוּא וּפְרִיךְ
מזאת הבריתא דקרי ליה רָאִי אֵל
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְחֲסִיתָ אֵשׁ כֵּן
קודם הגרלה כֵּן לֹאֹהֶר הַגְּרֵלָה
וְאִי בְּעִית אִימָא כֵּן קודם וידיו
וְכִי לִפְרֹשׁ מִפֶּרֶת חֲסִיתָ וְלֹא
הוּא דלא לְשׁוּנִי דמשני עַל כֵּן
נראה לִי דְּנֵחַ גַּרְם פֶּרֶת חֲסִיתָ
בְּצִיּוּתָא וְדוּחָא הוּא בְּצִיּוּתָא
גַּרְסִין שְׁקָן רָאִי וְכִי עַד יֵאָר
אֵלֹו שְׁלִימִן מִיּוֹחֲדִין בְּלִשׁוֹן רִבִּיס וְפִרְךְ
לְגִדּוֹם שְׂבוֹא רָאִי אֵל בְּלִשׁוֹן יִידִם
כִּיּוֹן דְּלֵא גַרְסִין אֵלֵּא שְׂעִיר הַמִּשְׁתַּחֲלָה
וְנִרְאֵה לִי לִישׁוֹנוֹ וְהִכִּי פִירוּשׁוֹ וְלֹא
אֲזַיֵּא פֶּרֶת חֲסִיתָ אִפְסִידוֹ אֵשׁ מִמָּלֵא
לִימֵר שְׂאֲזַיֵּא נִמִּי פֶּרֶת חֲסִיתָ כִּיּוֹן
רָאִי אֵל חֲתִיף פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
מִכַּל מִקּוֹם לֹא אֲזַיֵּא שְׂעִיר הַמִּשְׁתַּחֲלָה
ח"ל לִי וְהִשְׁמַח נִיחָא דְּכִי פִרְךְ
בְּפִרְךְ פֶּרֶת חֲסִיתָ (וְנִחִים דף קיג.)
משעיר המשתלה לא פריך מפרת
חטאת משום דכדאי בציורימא
אח"ל קאמר דפרת חטאת אינה ראויה
לפתח אהל מועד לִי שְׂעִיר הַמִּשְׁתַּחֲלָה
דהאזוי רָאִי רָאִי פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
הוּא וְהִכִּי אֵל פִּרְדוֹ חֲסִיתָ אֵלֵּא

משיער המסמלת: וריקת דם
קרובי הכסן ה"ר יהודה ז"ל
(נפטר 97 קק) אמרין דלה הוה
דלחיה לש פסיר מבייירו משיטה
אקבלה דלה חמי מבייירו ובעלמ
חמי מבייירו ולחא למימר לגלוי אק
אי משיטה והעלה איכא למיפך
בחוק מסמור בקבלה ודמי לפני חמי
ויחא מסמור בחוק וחיב צעלי מביי
יהודה למיחי אה בחבלה צעלי מביי

תוס' ישנים

רבי דנאי מרן הנה עול הארץ
קודם שאין לו ארץ משור
קודם הנחלה נדמשהם אהל
אלה דברין כל מנוחה דנאי
רבי' לנחם אהל מנוחה קודם
הידיד ובמקומו דמנוחה הנה
אלה כל קודם אהל קודם
אלה אהל לנחם דנאי קודם
שער דמנוחה (קודם) הנחלה
ש' אהל א' דנאי ר' קודם
הנחלה דמנוחה הידיד קודם
הנחמה שיהא נחם הנחלה
דנחם מנח' נח' שיהא מנוחה
נחם שיהא נח' אהל קודם
הנחלה שיהא מנוחה מנוחה

וְכָל שֶׁאֵין רְאוּיָן לַפֶּתַח אֲחֵךְ מוֹעֵד אֵין חִיבִין עָלָיו מִה שְׁפָרַסְתָּ
רַש"י שֵׁשׁ מִפְרָסִים מֵשׁוּם דְּקָמָס קִדְשִׁי נִדְקָה הֵיטָב עָלָיו מוֹמֵץ
 לָן מִתְּפִסִּים תְּמִימִים לְנִדְקָה הֵיטָב עוֹבֵר בְּעֶשֶׂה וּמִכָּא שֶׁלֹּא אִפְשָׁר לוֹ
 לְהַעֲמִידָם כֵּן בְּמִקְוָם בְּצוּחִים פֶּתַח חֲטָא וְלֹא פ"י מִה הִיךְ קֶשֶׁה
 לוֹ וּבִפְרָק פֶּתַח חֲטָא פ"י דְּתָנָן
 בְּפֶרֶק פֶּתַח חֲטָא (וְנֹחֵם דף ק"ג.)
 פֶּתַח חֲטָא שֶׁחֲטָא חוץ מִנִּיתָה וְכֵן
 שֶׁעִיר הַמִּשְׁתַּחֲלֶה שֶׁחָטָא בְּחוּץ פֶּטוּר
 מֵשׁוּם דְּלֹא רָחוּץ לָנֶא חָל אֵל
 מוֹעֵד אֲחֵךְ פֶּתַח חֲטָא אֲעִיב
 דְּתִמְיָמָה הִיא כִּיּוֹן דְּלֹא סוֹפָה לָנֶא
 אֵל פֶּתַח אֵל מוֹעֵד פֶּטוּר הִיא
 נִמְנִי נִקְדָּשִׁי נִדְקָה הֵיטָב פֶּטוּר
 וְשִׁפְלִי תְּמִימִים):

וְלֹא אֵצִיא פֶּתַח הַמַּטָּה וְשַׁעֲרֵי הַמִּשְׁתַּחֲוֶה. רַשִּׁי לֹא גִרְסָה חֲטָא חֲטָא דְּפִרְתָּהּ חֲטָא לֹא אֲחִינָה כִּלְלָא לְפִתְחָא אֲחֵל מוּעֵד יוֹדִין עִמּוּ דְּלִי דְּשִׁטּוֹס דְּבִרְמִי בִּי וְהוּא לֹא כִּי פִּיךְ אֲחֵל מוּעֵד מִדְּמֵה אֵס כִּי פִּיךְ בְּנֻחִים וְשַׁעֲרֵי הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לֹא רָאִי פִתְחָא אֲחֵל מוּעֵד הוּא וְפִיךְ מִפְּתָח הַבְּרִייתָהּ דְּקִרִי לִיה רָאִי אֵל מוּעֵד אֲחֵל מוּעֵד וְחֲשִׁי לִיה כֹּחַ קוֹדֵס הַגְּדֵלָה כֹּחַ לְאַחֵר הַגְּדֵלָה וְדִּי בְּעֵת אֵימָנָה כֹּחַ קוֹדֵס וְדִּי לִפְיֹרֹךְ מִפְּרֵת חֲטָא וְלֹא הוּא מִלֵּי לְשׁוֹנֵי דְּמִשְׁנֵי עַל כִּן נִרְאֶה דְּלֹא גִרְסָה כִּדְמִי חֲטָא בְּבִרְיִיתָהּ וְדוּחָק הוּא דְּבִרְיִיתָהּ שֶׁכֵּן רָאִים יְכוֹ עַד יֵאָר אֲנִסוּ שְׂאִין מִיּוּחָדִין בְּלָשׁוֹן גִּרְסָה וְרִיךְ לְגִרְסָה שֶׁהוּא רָאִי יֵאָר כִּלְלָא וְיִדֵּי כִּיּוֹן דְּלֹא גִרְסִין אֲלֵל שְׁעֵי הַמִּשְׁתַּחֲוֶה וְנִרְאֶה לִי לִישְׁבוֹ וְהִי פִירוּשׁוֹ וְלֹא לִיּוֹר פֶּתַח חֲטָא וּפְלִיגוֹ אֵס חֲטָא שְׂאִינָה נִמִּי פֶּתַח חֲטָא כִּיּוֹ לְחִיבִי לֹא אֲחִי פִתְחָא אֲחֵל מוּעֵד מִמְּכַל מָקוֹס לֹא אֲחִינָה שְׁעֵי הַמִּשְׁתַּחֲוֶה וְשִׁי' לֵה' וְהִשְׁתַּחֲוֶה יִחָא דְּכִי פִיךְ בְּכַפְרָךְ פֶּתַח חֲטָא (וְנִחֵס דָּף ק"ג.) מִמִּשְׁעֵיר הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לֹא פִיךְ מִפְּרֵת חֲטָא מִשּׁוֹם דְּבִחָי בְּרִייתָהּ נִמִּי לְאֲחֵל"ל קֹמֶר דְּפִרְתָּהּ חֲטָא אֵינֶה רָאִיה לְפִתְחָא אֲחֵל מוּעֵד לֵה' לְשַׁעֲרֵי הַמִּשְׁתַּחֲוֶה דִּהְיָהוּ וְדִּי רָאִי לְפִתְחָא אֲחֵל מוּעֵד הוּא וְלִבִּי לֹא פִרִּי הֵם אֲלֵל

השעיר השחור: זריקת דמים על המזבח. הקשה מורי
קדושי הכהן ה"ר יהודה זצ"ל דפסקא השוחט המעלה
והמים (דף ק:) אמרין דלא הוה צריך למיכתב זריקה בחוק
דאחריה דלא שפיר מביניהו משחטו והעלאת חוק אלא לגלוי
אקבלה דלא מימי מביניהו ובצעלי מומין אחרי איטריד חרל
מחמי מביניהו וליכא למימר לגלוי אקבלה דלא מימי דמסיכא מימי
אחרי משחטו והעלאת איכא למיפסק מה להגן שכן חייבין עליהם
בחוק מאמר אקבלה ודמיא לפיני מומין למימר קדש צעלי מומין
וימיא שחור בחוק וחיוב בצעלי מומין עוד הקשה לר' יצחק
יהודה דמחייב אלא בחבלה בצעלי מומין אחרי איטריד חרל להטעמו

[illegible]

אגלה הייט מוס דהייז איז לשער הענטשן פון מדרשם און ווא דאממעט זיי קודם הנגלה
 אדע שער היטן מיינ גלח און ראלל פאר אהאנדלעך לשער היטן וועמענע מ'ל' פ'ינ' דהייז
 אקדע לשם מל מקום עיניי און ל' אלל איזא שוילל אהאנדלעך לשער הענטשן פון ל' קרינא
 דא היט. אקדע קען פקדא ל' (ד. ע.) דלעני שער הענטשן פון דא ענדא היט אהס
 מדרש פ'ינ' עיניי ל' דא (ע. ע.)

העומד ואין תרד להגדיל ולטויל מ... לה' לרבות שיעיר המש

שני שעירי פרק שישי יומא

אִי קָרְבֵּן שׁוֹמֵעַ אֵנִי וכו'. יִשְׂרָאֵל דִּבְרִייתָא בְּמִצְוַת כֹּהֲנִים " הִנֵּה אֵתָּה יָכוֹל הַשׁוֹמֵעַ חֻלִּין יִהְיֶה חַיִּב וְדִין הוּא וכו' מ"ל קָרְבֵּן עַל הַקָּרְבֵּן הוּא חַיִּב וְאִינוּ חַיִּב עַל הַחֻלִּין אִי קָרְבֵּן שׁוֹמֵעַ אֵנִי וכו' כְּלוּמָר אִי אֵינוֹ אֹמֵר קָרְבֵּן לְהוֹיָא אֵם הַחֻלִּין בְּפִנֵּים אֵלֶּה לְכַדֵּי קִדְשֵׁי בְּדָק

אף הם נקראו קרבן כענין שנאמר
ונקרב את קרבן ה' איש אשר מלא
וכח ודבר בדם הבית הוּל: כראוי
לפסח וגו'. וקדש בדם הבית לא
היו עומדים לבד לפסח אלא מועד
ואזי שמעתי שאינן ראויין לפסח אהל
מועד שסמך קדש בדם הבית בעלי
מומין הן דלמך מר (ומהרה דף 101)
המתחיים תמימים לבדק הבית עובר
בשעה זו"ל (להעמידה כן במקומה במס'
ובחיים: ולא אוליזא כרס חטאת.
לא גרסינן שאף היא אינה ראיה
לבד לאהל מועד אלא ולא אוליזא
שעיר המשתטל שהוא ראוי לבד לאהל
מועד * להבדיל ולהסודות עליו הנה
מפרט לה בן בחיים: ולכ' להוליזא
הוא. בשעיר המשתטל שהוא ראוי
לבד בתמיש: על אלו אישים. שלא יתן
מקו על אש של מערכה: מנין שלא
יקדישנו מחוסר זמן פ"ל קרבן.
וישעט הקדוש קרוי קרבן: הפס

דאל פתח לברות. שער המשתלה
לזה ממעט מאל פתח שחרי רלוי
לכא אל פתח: 'ל' להוילא. אחא
לדלו לברות אל פאטערדי ובי אחא
להוילא אחא ולמדדש מי שמויחדן
לש יטא זא וז שאינו מיוחד: כסא
דאסח ממעט להוילא. שער המשתלה
דאסח יטא זא עולה לאשים: 'ל' לברות.

אחא ולמדרש לה' כד דלה' וסא אפין
הגורל קובע. לשם אלה אח הרהי
לשם וכו' דלה' ידע על אזה אחד
יעלה הגורל לשם א"ל להיות אחד
מן המסביר וזמן: **מן המסביר הי'.**
דלות ליה הגרלה משהגריל ומת אחד
מן הלקב כשמת שעיר המשחלה
ומביא אחר שלח הגרלה הוזהר
ללמד מן המקרה שלח יצחק מחסור
וזמן: **אפי' דס.** של שעיר הפנימי
כיום שכבר נשחט ומת המשחלה
מביא חזירו מן השוק: **ומוויג.** לזם
ומשחלו: **דלים לזם דמיון.** דלים לזם

סייגה הדס דחי בצביל חצירו שמת לומר ישפך הדס כדקאמר רבי יהודה בנחמ"י מת המשתלה ישפך הדס: דילמא מייסי ומגרייל יריעה איתו שיפול עלוי גורל של שס ומספך גדס של ראשון ולעולם שניס צריך להציב ומגרייל ואכתמ פשיטא דמחוסר דמחוסר לא דאין גורל קוצב אלא בצדאי לשס: ריבנא אלא. אחר. יי אילטריך קרא דמחוסר זמן כגון שהומס המשתלה משהגרייל עליו וחילנו על אחר וזה אין צריך להגרייל שהרי מכה הראשון צא: ואשה לא סתנו וגו'. בצביל מומין כתיב: מקלסן. כית מהן: רבא

קקא וקבלה נתיי כולוה מצויייהו משחטת ומקדיש גם כזה דמיי לפני
 (שם) אי לוקא משום בעלי מומין בכולת שהלעיט מצינו למימר דהיינו
 אי נמי י"ל דאי לא כתיב קרא לזריקה הוה מקמיין חד לא מקריבו
 עיני וזריקה וקבלה משמע שפיר טעם לא לשון הקרבה הוה זריקה
 אלא וזריקה ואם כן מקדיש ושחט לא הוה נפקא לן ומצויייהו נמי
 מולין וגבי על החמץ הקשה פסקת חמדי נשחט ופסחם דף פ"ג: למה
 תיחא משחטתו והקטרה דפרפריות דלא להך שכן חייבת בחוק ודמי
 יד נשחט (שם ע"ג) וכן הקשה בעי"ל למה לי קרא לזריקה נתיי
 דגמא דנתיי דלא איימר כן שום קרא לזריקה אלא מדבחי קבלה
 לגלויי אקבלה דלא חיתי דאי פרכת דפרפרין איכא למימר שהחמאה
 ורא לנגלוי אקבלה דלא חיתי דימין דלא אשכחן קרא שגובין
 אהא דפרין וליחשוב נמי וזרק ופרשי"ל בשלמא מקבל מולין
 דאזכר דהוה עיני פנים פטור בשלל דנדרה על כן נראה בחיבור
 טה והעלאת אי לא היה כתיב וזריקה לגלויי עלה דלא חיתי והאיכא
 ודעטור לרצון דרבי יוסי ב"ר יהודה ודעיתי לומר מנסך ויחם

[illegible]

ת. שהמהדרישו בעל מוס לזהב משים לא מהדרישו ותעורה וי.

מסורת הש"ס

(א) תמורה ו: זכאים קייג.
(ב) תמורה ו: יג, ג) (א תמורה
: מולין יא: (ד) זכאים לר:
עג. תמורה ו: (ה) לעיל ת.
(ו) תמורה ו: ע"ג, ו) (אחרי
מכשה (ה) (א) ופע"ה מוס'
זכאים דף קיג: ד"ע ילאג.
(ט) רש"י מנחה זג.

תורה אור השלם

1. ונקרב את קרבן י יאש
אשר מצא כלי זה
ועדוהו ונעדינו טעם עגיל
נמונו לכפר על נפשתינו
לפני יי
2. וכל פחת אהל מועד
לא הביאו לקהיב קרבן
לפני יי משכן יי דם שש
לאיש ההוא דם שש
3. ונברת האיש ההוא מרבר
עגוהו
4. שור או כבש או עז
וילד ויהי נשקט ימים
תחת אמו טעם השמיני
5. תעלה ירצה לקהיב אשה
י
6. ויקרב כב
7. עורה או שבור או דרוץ
8. ויכל או גרב או ילפת
9. אלא תעלה אלה ויאש
אלה תתנו מהם על המזבח
י
10. ויקרב כב

גליון הש"ס

במ' מנן שלא יקדשנו
במחוסר וכן. עין וחסד דף
קד ע"ז תוס' ד"ה הישר
במח' ד"ה ולא איצט
במ' להגיד ולהתיר ע"ז.
עין תוס' ימים ד"ה עד שלא
הגדיל ובמורה דף ו ע"ז
תוס' ד"ה ולא איצט:

מוסף רש"י

[illegible][illegible]

מסוס דשגס מחלוקות בדבר,
יהס כנחמילה והגשאר ידחה,
ומת המשתלח ישפך הדם,
ולא למירקן הוילל ומדחה
חד מזה. לאחר הגרלה, דלי
השם יהא חבירו של זה

[illegible]